

91
EŠ - ŠEMS / SUNCE
OBJAVLJENA U MEKI, IMA 15 AJETA

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ① وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ② وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا ③ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ④ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ⑤ وَالْأَرْضِ وَمَا طَرَاهَا ⑥ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ⑦ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ⑧ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ⑨ وَقَدْ حَابَّ مَنْ دَسَّاهَا ⑩

"U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog!"
"Tako mi Sunca i svjetla njegova!", /1/ "i Mjeseca kada ga prati", /2/ "i dana kada ga vidljivim učini", /3/ "i noći kada ga zakloni", /4/ "i neba i Onoga Koji ga sazda", /5/ "i Zemlje i Onoga Koji je ravnom učini", /6/ "i duše i Onoga Koji je stvori", /7/ "pa je nadahnu da zna šta joj je grješenje a šta bogobojaznost", /8/ "uspjet će samo onaj ko je očisti" /9/ "a bit će izgubljen onaj ko je na stranputicu odvodi!" /10/

Radije smo naveli hadis koji prenosi Džabir, a bilježe i Buhari i Muslim u svojim Sahihima da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao Muazu: "Zašto nisi klanjao sa: **'Slavi ime Gospodara svoga Svevišnjeg'**,

'Tako mi Sunca i svjetla njegova', 'Tako mi noći kada tmine razastre.'" Mudžahid u pogledu riječi Uzvišenog:

"Tako mi Sunca i svjetla njegova", kaže da se ovdje Allah zaklinje Suncem i dnevnim svjetlom koje potječe od Sunca.

"...i Mjeseca kad ga prati", tj. slijedi.

"...i dana kad ga vidljivim učini", tj. Kada ga potpuno jasnim učini. **"...i noći kad ga zakloni",** tj. kad Sunce zađe pa horizont tama obavije. **"...i neba i Onoga Koji ga sazda."** Ovdje čestica ima značenje odnosno zamjenice "(ko)", pa ovaj ajet treba razumjeti u značenju: Tako mi neba i Onoga Koji ga sazda.

"...i Zemlje i Onoga Koji je ravnom učini", tj. prostrije. Ovo mišljenje zastupa većina poznatih komentatora Kur'ana i jezičara. El-Dževheri kaže: "Riječ znači i kao , tj. prostro, poravnao, učinio ravnom.

"...i duše i Onoga Koji je stvori", tj. Onoga Koji ju je stvorio u ispravnu, čistu i potpunu i Koji je čovjeka učinio skladnim i uspravnim, kao što Uzvišeni na drugom mjestu kaže:

" Ti upravi lice svoje vjeri, kao pravi vjernik, vjeri, djelu Allahovu, prema kojoj je On ljude načinio. Nema promjene u Allahovu stvarnju..." (30:30) U Muslimovom Sahihu navodi se da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: /635/ "Allah, dž.š., kaže: 'Ja sam Svoje robove u pravoj vjeri stvorio, pa su im kasnije došli šejtani i od njihove ih vjere odvratili.' **"...pa je nadahnu da zna šta joj je grješenje i bogobojaznost"**, tj. pokazao joj je šta je put dobra, a šta zla i objasnio šta valja, a šta ne valja.

"...uspjet će samo onaj ko se očisti, a bit će izgubljen onaj ko je na stranputicu odvodi", tj. uspjet će onaj ko svoju dušu, pokoravajući se Allahu, dž.š., očisti. Moguće je da ovo znači da će uspjeti onaj kome Allah da se očisti, a zalutati i propasti onaj kome Allah pusti da ode na stranputicu. Ibn Ebi-Hatim od Ibn-Abbasa prenosi da je rekao: "Čuo sam da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., u vezi sa riječima Uzvišenog:

'...uspjet će samo onaj ko je očisti', rekao: /636/ 'Uspjet će onaj čiju dušu Allah, dž.š., očisti.'"¹ Kada bi učeći Kur'an naišao na ovaj ajet, Allahov Poslanik, s.a.v.s., u dovi bi zamolio: /637/ "Bože, ti mojoj duši podari bogobojaznost. Ti si njen zaštitnik i čuvar. Ti ćeš je najbolje očistiti!"

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ⑪ إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ⑫ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ⑬ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ⑭ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ⑮

¹ Dušu Allah neće očistiti dok je, pokornošću Allahu, ne očisti ona čija je. Zato je Uzvišeni i rekao: **"...uspjet će samo onaj ko je očisti a bit će izgubljen onaj ko je na stranputicu odvodi!"** Dakle, to što će je Allah očistiti je nagrada za njenu pokornost, kao što Uzvišeni kaže: **"...onome koji udjeljuje i ne griješi i ono najljepše smatra istinitim, njemu ćemo olakšati (put) dobra"** (El-Lejl, 5-7).

* Objavljena nakon sure "Noć Kadr."

**"Semud je zbog objesti svoje poricao: /11/
 "Kad se jedan nesretnik između njih podigao",
 /12/ "Allahov poslanik im je doviknuo:
 'Pustite Allahovu devu i njen red pojenja!'
 /13/ "ali mu oni nisu povjerovali, već su je
 zaklali - i Gospodar njihov ih je, zbog grijeha
 njihovih uništio i kaznom sve obuhvatio" /14/
 "ne strahujući zbog toga od odgovornosti."
 /15/**

**Ovim se,
 zahvaljujući Allahu
 i uz Njegovu pomoć,
 završava kratki komentar
 poglavlja Eš-Šems / "Sunce"**

Govoreći o Semudu, Uzvišeni kaže da su oni u laž ugonili svoga poslanika, zbog nasilja i pokvarenosti koju su činili. Zato im je On dao da oni svojim srcima ne povjeruju u uputu i poziv s kojim im je došao njihov poslanik.

"...kad se jedan nesretnik među njima podigao", tj. najnesretniji čovjek u cijelom plemenu Kudar ibn Salif, (Uhajmir Semud) koji je zaklao devu i za koga je Uzvišeni Allah rekao:

"Ali oni pozvaše jednog od svojih, pa se on spremi i prekla je."(54:29) On je bio poglavica kome su se ostali poslušno pokoravali. Ibn Ebi-Hatim od Ammar ibn Jasira prenosi da je rekao: "Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao je Aliji: /638/ 'Hoćeš li da ti kažem ko su najnesretniji ljudi?' 'Hoću', odgovorio je. Rekao je: 'Dva čovjeka od kojih je jedan Uhajmir Semud koji je zaklao devu, i drugi koji će te Alija udariti ovuda, tj. po tjemenu, odakle će te krv oblitati ovuda, tj. po bradi.'"

"Allahov Poslanik, Salih, a.s., im je doviknuo:"
"...pustite Allahovu devu!", tj. čuvajte se da joj kakvo zlo ne nanesete. **"...i njen red pojenja!"**, tj. ne činite joj nepravdu u pojenju, njoj pripada jedan, a vama drugi poznati dan. Uzvišeni Allah kaže: **"...ali mu oni nisu povjerovali, već su je zaklali"**, tj. ugonili su ga u laž i govorili da nije istina to što im donosi, a onda su zaklali devu koju im je Allah dao kao dokaz protiv njih i izveo je iz stijene.

"...i Gospodar njihov ih je zbog grijeha njihova uništio", tj. njihov Gospodar se na njih naljutio i uništio ih, **"...i kaznom sve obuhvatio"**, i dao da se na njih struči kazna na sve redom, malo i veliko, muško i žensko zato što su pošli za Uhejmirom Semudom kad je krenuo da zakolje devu. Zbog ovog njihovog grijeha Allah ih je sve do posljednjeg uništio i sraunao sa zemljom. **"...ne strahujući zbog toga od odgovornosti"**, tj. ne bojeći se ni od koga bilo kakvih posljedica.²

² Ovo je kazivanje kako je Allah kaznio Semud. Prije njega kaznio je Ad, Faraona, njegov narod i druge. Gdje je sada onaj koji je govorio: "Moja kazna je još žešća?!" On je danas kod svoga Gospodara. Ako se, prije nego što je umro, nije pokajao Allah će mu pokazati kako On kažnjava na dnu Džehennema, dok ne sazna šta je Istina. Zamisli, brate kako će panteističko učenje njegove zagovornike odvesti i gurnuti u Vatru. Neka nas Allah sačuva od njih i od Vatre!